

UCHWAŁA Nr XXVI/152/2012

Rady Miejskiej w Stawiszynie z dnia 28 grudnia 2012 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Stawiszyn na 2013 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DZ. U. z 2001r.Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. nr 70, poz. 473 z 2007roku z późniejszymi zmianami) Rada Miejska uchwała co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stawiszyn na lata 2011- 2017.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stawiszyna.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy i Miasta w Stawiszynie.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Stawiszynie
Andrzej Rachwał

Załącznik do uchwały Nr
XXVII/152/2012
Rady Miejskiej w Stawiszynie
z dnia 28 grudnia 2012r

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
dla Gminy i Miasta Stawiszyn na rok 2013.**

Stawiszyn, listopad 2012

Założenia merytoryczne programu

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst pierwotny Dz. U. 1982r. Nr 35 poz. 230, tekst jednolity Dz. U. 2007 r. Nr 70 poz.473 z późn. zm.) Zgodnie z art. 4¹ ust.1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 jest kontynuacją działań realizowanych przez Gminę, stanowiących część strategii rozwiązywania problemów społecznych, wprowadza również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Głównymi celami programu dla gminy i miasta Stawiszyn jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Podstawą konstrukcji programu jest dokonana diagnoza stanu problemów alkoholowych oraz posiadanych zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej, czyli poznanie rzeczywistych potrzeb lokalnego środowiska.

Ustawowym zadaniem własnym Gminy związanym z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Grupa osób pijących ryzykownie i szkodliwie powinna budzić powszechny niepokój. Jednak ciągle jeszcze akceptowane są wzorce intensywnego spożywania alkoholu. Można zauważyć tendencję do lekceważenia zagrożeń oraz konsekwencji wynikających z takiego sposobu spożywania alkoholu. Dopiero uzależnienie aktywizuje najbliższe otoczenie osoby pijącej do poszukiwania rozwiązań. *Niestety strategie pomagania osobom uzależnionym są najtrudniejsze i najmniej skuteczne.*

Obecnie nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym oraz występującą przemocą, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, skutecznie bez używek rozładowywać napięcie i rodzącą się agresję.

Alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko zgonu przed 65 r. życia. Zjawisko to jest szczególnie niepokojące w Polsce, gdzie częstość zgonów przedwczesnych (tj. przed 65 r. życia) jest o ok. 40% wyższa niż średnia europejska. Dotyczy to szczególnie mężczyzn, wśród których zgony przedwczesne stanowią aż 47% wszystkich zgonów. W Polsce obserwuje się dość wyraźny wzrost śmiertelnych zatruć alkoholem w interakcji z innymi substancjami (

najczęściej z lekami psychotropowymi). Osoby nadużywające alkoholu żyją średnio 10-22 lata krócej od wieku oczekiwanego.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią dochody gminy pozyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które *nie mogą być przeznaczane na inne cele.*

Diagnoza

Stan problemów alkoholowych na podstawie dokonanej diagnozy.

1. Dane demograficzne .

*Liczba ludności gminy i miasta Stawiszyn (2012r.) - ogółem 7.277
/2011 – 7.325 ; 2010 - 7.329 /*

Według szacunkowych obliczeń, ok. 3 - 4% populacji w Polsce stanowią osoby uzależnione od alkoholu, co daje liczbę ok. 220 – 290 osób uzależnionych w naszej Gminie.

Dorosłych żyjących w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) jest w kraju ok. 4 % populacji, w naszej Gminie ok. 290 osób.

Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym ok. 4 % populacji w Polsce, w naszej Gminie ok. 290 osób.

Pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu jest w Polsce 5-7 % populacji, w naszej Gminie ok. 360 - 500 osób.

2. Dostępność napojów alkoholowych na terenie gminy.

/stan na 30 listopada 2012/

a. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - 29

- ◆ ogólna liczba punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi obecnie - 20
- ◆ limit punktów sprzedaży alkoholu (poza piwem) przyjęty uchwałą Rady Gminy i Miasta w Stawiszynie w 2002 r. wynosi - 30

b. Punkty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży / gastronomia/

- ◆ liczba punktów - 9
- ◆ limit punktów - 10

Biorąc pod uwagę powyższe dane wskazać należy, że jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych (z wyłączeniem piwa) przypada na 250 mieszkańców gminy i miasta.

3. *Stan ładu i bezpieczeństwa na terenie gminy i miasta – zjawiska związane z problemami alkoholowymi ujawnione w 2012 / Na podstawie informacji Komendanta Komisariatu Policji w Stawiszynie; stan na dzień 15.11.2012r./*

- ◆ ilość wykroczeń popełnionych po spożyciu alkoholu – zakłócenie ładu i porządku publicznego – 150
- ◆ nietrzeźwi, kierujący pojazdami pod wpływem alkoholu – 63
- ◆ liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia - 23
- ◆ interwencje wobec osób nadużywających alkoholu, w tym domowe i w miejscach publicznych - 48
- ◆ wdrożenie procedury Niebieskiej Karty – liczba rodzin objętych procedurą - 5
- ◆ sprzedaż napojów alkoholowych nieletnim – nie stwierdzono
- ◆ sprzedaż napojów alkoholowych bez wymaganego zezwolenia- nie stwierdzono
- ◆ pouczenie sprzedawców napojów alkoholowych - prowadzone są na bieżąco

4. *Przemoc w rodzinie.*

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks postępowania karnego jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających. Z badań wynika, że 2/3 uzależnionych mężczyzn to sprawcy przemocy, a wśród uzależnionych i współuzależnionych kobiet 2/3 to ofiary przemocy.

Współuzależnienie nie jest chorobą – jest zespołem nieprawidłowego przystosowania się do sytuacji problemowej. Koncentrując się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera, osoba współuzależniona nieświadomie przejmuje odpowiedzialność

i kontrolę za jego funkcjonowanie, co w efekcie ułatwia pijącemu dalsze spożywanie alkoholu. Współuzależnienie diagnozuje się wyłącznie u osób dorosłych, które formalnie mogą wybrać inną drogę poradzenia sobie z problemem picia partnera. Dzieci nie mają żadnego wyboru. Są skazane na życie w takich warunkach, jakie stwarzają dla nich dorośli.

Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne – spowodowały znaczny wzrost zainteresowania problematyką przemocy oraz uaktywniły ofiary przemocy do zgłaszania problemu odpowiednim instytucjom i służbom.

W punkcie informacyjno – konsultacyjnym w Stawiszynie (ul Zamkowa1 – budynek poczty I piętro) w 2012r. przyjęto 40 zgłoszeń sytuacji kryzysowych. Cykliczne spotkania wspierająco – motywujące prowadzono z 18 osobami. Dotyczyły one :

- problemu uzależnienia od alkoholu, w tym także związanego z przemocą

- doświadczania przemocy domowej
- kryzysu w rodzinie

Punkty Informacyjno – Konsultacyjne nadal spełniają rolę miejsca pierwszego kontaktu dla osób poszukujących wsparcia, szczególnie dla uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, osób w kryzysie i doznających przemocy.

Gminne zasoby, które umożliwiają realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Punkty informacyjno – konsultacyjne – działające od 1997r., w których zatrudniony jest specjalista terapii uzależnień.
2. Grupy socjoterapeutyczne – dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Zajęcia psychokorekcyjne prowadzi pedagogzy szkolni. Funkcjonują dwie grupy w Stawiszynie i Zbiersku liczące łącznie 26 dzieci.
3. Świetlice środowiskowe (w Stawiszynie i Zbiersku) ogólnodostępne dla dzieci i młodzieży.
4. Grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych. W ramach spotkań grup prowadzona jest terapia zajęciowa.
Na terenie gminy i miasta działają dwie grupy samopomocowe funkcjonujące w oparciu o założenia wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Skupiają osoby prowadzące lub kontynuujące własny proces terapeutyczny. Odbywają się również spotkania członków rodzin osób uzależnionych.
5. Członkowie komisji (pielęgniarce środowiskowe, pracownik socjalny) są przeszkoleni w zakresie metod krótkiej interwencji wobec osoby uzależnionej.
6. Nauczyciele – realizatorzy programów profilaktycznych w szkołach na terenie gminy .

Działania i strategia osiągania głównych celów zawartych w programie dotyczy przede wszystkim realizacji profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wpływających na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości adresowane do różnych grup wiekowych i zawodowych naszej gminy, w szczególności wobec młodzieży i grup podwyższonego ryzyka.

Upijanie się należy połączyć z zachowaniem ryzykownym np. kontakty z narkotykami po alkoholu, wagary, bójki, gwałty, kontakty seksualne dzieci, młodzieży, jazda pod wpływem alkoholu oraz inne na pograniczu prawa.

Informacja o skali problemów alkoholowych oraz posiadanych zasobach jest bardzo istotną miarą ogólnego stanu zdrowia społeczeństwa naszej gminy. Jak wynika

z wielu badań problemy alkoholowe są umieszczone w czołówce zagrożeń cywilizacyjnych i społecznych naszych czasów.

Obecnie już wiemy, że nie musimy być wobec tych problemów bezradni. Możemy im aktywnie przeciwdziałać i właśnie temu służy opracowany program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Główne zadania programu dla Gminy i Miasta Stawiszyn w roku 2013.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Sposób realizacji:

- ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w leczeniu, informowanie o działających placówkach odwykowych.
- finansowanie działalności punktów konsultacyjnych dla rodzin z problemem alkoholowym, które informują o istocie choroby alkoholowej i możliwości podjęcia profesjonalnej terapii, motywują i kierują na leczenie odwykowe, udzielają wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończonej terapii odwykowej i ich rodzinom
- współpraca ze specjalistycznymi placówkami leczenia odwykowego
- doposażenie punktów konsultacyjnych w materiały niezbędne do realizacji w/w zadań
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu
- opłacenie kosztów powołania biegłego sądowego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji :

- finansowanie programów terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin w ramach działalności grupy wsparcia dla osób uzależnionych
- udzielanie pomocy dzieciom w świetlicach opiekuńczo – wychowawczych z programem socjoterapeutycznym – wspieranie działalności świetlic
- prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji:

- finansowanie działalności grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym; realizacja programów profilaktycznych, finansowanie wyjazdów integracyjnych (wycieczki, spotkania – w miarę posiadanych środków), dofinansowanie imprez okolicznościowych z udziałem rodziców;
- finansowanie działalności Centrum Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Wyspa” w Stawiszynie i Zbiersku (świetlice środowiskowe) dającego możliwość spędzenia czasu, odrobienia lekcji, skorzystania z pomocy nauczycieli jak również z pomocy w kryzysach szkolnych, rodzinnych i rówieśniczych
- doposażenie świetlic w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć, sfinansowanie koniecznych prac remontowych
- prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczo-opiekuńczych (świetlice środowiskowe, grupy socjoterapeutyczne)
- dofinansowanie udziału w szkoleniach i kursach specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów
- realizacja projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego pt. „Centra kształcenia na odległość na wsiach” w Zbiersku

- dofinansowanie pozalekcyjnych programów profilaktycznych uwzględniających zajęcia sportowe w oparciu o zasoby gminne tj. kluby sportowe, organizacje młodzieżowe oraz inne. W ramach realizacji programu możliwość dofinansowania np. zakupu sprzętu sportowego - w miarę posiadanych środków
- edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz innych grup zawodowych działających w obszarze problemów uzależnień oraz przemocy.
- interwencje profilaktyczne wobec grup podwyższonego ryzyka (dzieci z rodzin alkoholowych)
- edukacja społeczna na temat promowania trzeźwości na terenie naszej gminy poprzez współudział w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji:

- stworzenie warunków i możliwości spotkań grupy wsparcia osób uzależnionych i ich rodzin, dofinansowanie zakupu materiałów i artykułów koniecznych do organizacji przez grupę wewnętrznych imprez okolicznościowych lub otwartych, środowiskowych, promujących postawy trzeźwościowe, mających walory profilaktyczne, integracyjne i edukacyjne
- dofinansowanie podejmowanych przez szkoły oraz inne instytucje i organizacje z terenu naszej gminy działań związanych z :
 - ◆ profilaktyką i pracą z grupami ryzyka
 - ◆ przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
 - ◆ rehabilitacją osób uzależnionych i ich rodzin
 - ◆ zakupem niezbędnych materiałów służących realizacji powyższych zadań

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczących ograniczeń związanych z reklamą i promocją napojów alkoholowych oraz zakazu podawania i sprzedaży w określonych sytuacjach.

Sposób realizacji:

- a) kontrolę przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi sprawuje organ wydający zezwolenie,
- b) kontrole przeprowadzane są przez co najmniej dwie osoby posiadające pisemne upoważnienie organu wydającego zezwolenie,
- c) z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządzany jest protokół, który w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi stanowi podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie o cofnięcie zezwolenia,
- d) w skład zespołu kontrolnego wchodzi członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, funkcjonariusz policji lub inne osoby z mocy prawa uprawnione do prowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- e) po trzykrotnym niezastosowaniu się do nakazu usunięcia uchybień i niedociągnięć funkcjonowaniu punktu sprzedaży zapisanych w protokołach kontroli przez członków komisji ds. r.p.a. następuje cofnięcie zezwolenia,
- f) cofnięcie zezwolenia przez organ wydający w przypadkach nieprzestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, zawartych w ustawie, a w szczególności sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz powtarzającego się w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez daną placówkę, jak również nieprzestrzegania warunków określonych w zezwoleniu – wymaga zasięgnięcia opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- g) Opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy i Miasta Stawiszyn tzn. liczby punktów sprzedaży i zasad ich usytuowania.

Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja jest organem opiniującym, inicjującym i realizującym Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wszyscy członkowie Komisji posiadają wymagane przeszkolenie w zakresie problematyki alkoholowej, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, warsztaty motywowania do podjęcia leczenia odwykowego, prowadzenia interwencji kryzysowej. W jej skład wchodzi: Przewodnicząca, Pełnomocnik Burmistrza oraz członkowie w liczbie 3 osób.

Członkowie Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oprócz zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w regulaminie organizacyjnym komisji prowadzą nienormowane czasem działania w swoich środowiskach zawodowych, obejmujące informowanie o chorobie alkoholowej, podejmowanie doraźnej interwencji wobec osób wymagających pomocy psychologicznej czy prawnej. Uczestniczą bezpośrednio w wykonywaniu wielu zadań przyjętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, pełnią nadzór nad działalnością świetlic

środowiskowych, grup socjoterapeutycznych, współpracują z terapeutą zatrudnionym w Punkcie Konsultacyjnym w Stawiszynie i Zbiersku.

Członkowie Komisji pobierają wynagrodzenie za pracę oraz udział w posiedzeniach w wysokości 12% kwoty obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego Rozporządzeniem Rady Ministrów. Przewodnicząca Komisji 18% minimalnego wynagrodzenia. Wynagrodzenie płatne jest każdorazowo po posiedzeniu Komisji na podstawie listy obecności.

Komisja realizuje program w oparciu o preliminarz wydatków na realizację zadań, preliminarz stanowi załącznik do programu.

*Pełnomocnik Burmistrza
Komisji
Problemów Alkoholowych
Marzena Juszcak*

Dorota Karpieko

*Przewodnicząca
ds. Profilaktyki i Rozwiąz.*

*Załącznik nr 1 do Gminnego
Programu Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2013*

**Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013**
Rozdział 85154 – ochrona zdrowia – przeciwdziałanie alkoholizmowi
Rozdział 85153 - przeciwdziałanie narkomanii

Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 94.000,00

Przeciwdziałanie narkomanii - 4.000,00

§ 4110 składki na ubezpieczenie społeczne 2.600,00

§ 4120 składki na fundusz pracy 300,00

§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia 5.500,00

w tym:

- zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć w świetlicach i punktach konsultacyjnych dla rodzin z problemem alkoholowym i problemem narkomanii oraz grup socjoterapeutycznych;
- doposażenie w/w placówek oraz dożywianie wychowanków świetlic
- zakup materiałów edukacyjno- informacyjnych, czasopism, publikacji, (500 zł dot. planu przeciwdziałania narkomanii)
- zakup testów na obecność narkotyków wg potrzeb (200 zł dot. planu przeciwdziałania narkomanii)

§ 4260	zakup energii (punkt konsultacyjny, świetlica, w tym koszty ogrzewania)	10.000,00
§ 4170	wynagrodzenia bezosobowe w tym:	70.200,00
	- działalność świetlic, (Stawiszyn, Zbiersk) :	
	- wynagrodzenie osób prowadzących zajęcia,	26.600,00
	- sprzątanie	6.000,00
	- działalność punktów konsultacyjnych dla rodzin z problemem alkoholowym, prowadzenie programów terapeutycznych i programów odwykowych o charakterze edukacyjno- korekcyjnym, służących radzeniu sobie z problemami uzależnień w ramach działających grup wsparcia dla osób dorosłych uzależnionych i współuzależnionych (wynagrodzenie terapeuty - 2.300 dot. planu przeciwdziałania narkomanii)	14.400,00
	- zajęcia rekreacyjno –sportowe w szkołach w okresie ferii zimowych, połączone z realizacją programu profilaktycznego (wynagrodz. osób prowadzących)	1.200,00
	- funkcjonowanie grup socjoterapeutycznych w ramach istniejących świetlic (dzieci z rodzin z prob. alkoholowym - wynagrodzenie os. prowadzących- pedagodzy szkolni	7.800,00
	- realizacja programów profilaktycznych z zakresu rozwiązywania problemów narkomanii, alkoholu oraz agresji i przemocy rówieśniczej - szkoły, świetlice, organizacje młodzieżowe (1.000 zł dot. planu przeciwdziałania narkomanii)	1.500,00
	- wynagrodzenie członków komisji za pracę i posiedzenia oraz wynagrodzenie pełnomocnika	12.700,00
§ 4700	udział w naradach i szkoleniach	1.000,00
§ 4300	zakup usług pozostałych	2.900,00
	- kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłego w przedmiocie uzależnienia (opinia stanowi załącznik do wniosku o zastosowanie przymusowego leczenia),	
	- wykonanie koniecznych napraw(sprzęt i urządzenia biurowe)	
	- wyjazdy integracyjne dzieci i młodzieży – połączone z realizacją programów profilaktycznych.	
	- udział w kursach podnoszących kwalifikacje	

§ 4410	podróże służbowe	1.000,00
(członkowie komisji oraz osoby realizujące zadania w ramach gminnego programu)		
§ 4270	usługi remontowe	1.500,00
Wykonanie prac remontowych w pomieszczeniach świetlic (np. malowanie pomieszczeń, wykonanie koniecznych napraw itp.).		
§ 4355	zakup usług dostępu do sieci Internet	1.400,00
§ 4370	usługi telekomunikacji stacjonarnej	1.600,00